

Bet. o. Forfl. t. Finantslov f. Finantsaaret fra 1. April 1874 til 31. Marts 1875.

Ligeledes har Ministeren under f. D. tilfattet Byraadene i Slagelse, Bordingborg, Hjørring, Lihsted og Kolbing lignende Skrivelser og navnlig henledet Opmærksomheden paa den udtalte Forventning om, at Undervisningen af Ungdommen i disse Byer om muligt anlægges efter en høiere Maalestok, end der kan gjøres gjældende ligeoverfor andre Byer, der ikke have Statstilskud.

Af de indkomne Svar saa vel som af Beretningen om Privatskolen i Veile fremsættes følgende Uddrag:

Skolepengene ere i Slagelse fra 2 Rd. til 3 Rd. 48 ø. maanedlig.
 — Bordingborg fra 7 Mk. 8 ø til 3 Rd. 16 ø. maanedlig.
 — Hjørring 3 Rd. som Regel.
 — Lihsted 3 Rd. som Regel.
 — Kolbing fra 2 Rd. til 4 Rd.
 — Veile fra 2 Rd. 3 Mk. til 7 Rd.

I ovennævnte Betaling gives ved de fleste Skoler Moderation for Spødsfende. Antallet af Eleverne er i Slagelse opgivet til 105, Bordingborg til 101, for de andre Skoler findes ingen Oplysning i denne Henseende. Fripladsernes Antal udgjør i Slagelse 5, Bordingborg 5 og Hjørring 10 pSt. (for Liden 5 hele og 8 halve) Kolbing 6, Veile 5. Lihsted fik ifjor et Tilskud til 8 Fripladser, hvormange Skolen har flere, ses ikke. Nogen Forhøielse af Skolepengene gaae Besvarelserne ikke ud paa at tilraade, enkeltvis antydes en saadan, dog kun i ringe Grad, som tilraadelig blot i de tvende øverste Klasser. Og selv om man kom til at forøge Indtægterne enten ad denne Bei eller paa anden Maade, trænge Lærerne (dette betones navnlig fra Slagelse, Bordingborg og Lihsted) saa stærkt til Lønningsforbedring, at man alligevel ikke kan faae Midler til flere Fripladser. Kun i Hjørring, hvor allerede Fripladsernes Antal er størst, udtaler Byraadet, at hvis Antallet af de nuværende Fripladser, ved hvilke man hidtil har kunnet tilfredsstille Begjæringerne, maatte vise sig utilstrækkeligt, vil man ikke nære nogen Betenkelighed ved at oprette flere, idet man agter i saa Henseende at vise den største Liberalitet. Ligeledes yttres Byraadet, at man samtidig med Hjørring Realskoles Opretelse udvidede Undervisningen i Byens Almueskole saaledes, at Drengene der nyde Selbdagsundervisning fra det 10de Aar, og at der foruden i de almindelige Skolefag gives Undervisning i Tegning samt en betydelig forøget Undervisning i Historie og Geografi. Bestyreren af Realskolen i Kolbing beretter, at han havde gjort opmærksom paa, at hvis Byen, naar den omordnede sit Skolevæsen, vilde vedtage en Bevilling til Realskolen, saa at den fik Fripladserne forøgede med 2 hele og 8 halve, maatte selve Kommuneskolen kunne indrettes paa en sparsommeligere Maade end hidtil. Med Hensyn til Finantsudvalgets Uttringer ifjor angaaende Amtets og Veile Byes Forpligtelser i Anledning af Tilskudet til Privatskolen i Veile, bemærker Bestyreren, at Veile Amtsskoleraad i et Møde den 25de August 1873 har vedtaget et Forslag om Dannelsen af en Stipendiefond ved Kolbing Realskole med den Bestemmelse, at der deraf med Skoleraadets Samtykke kan tilstaaes Elever af Privatskolen Stipendier, og at Veile Byraad har hørtstjænket 6 Fripladser i Vinteren 1873 i Warburgs Amtsskole. I en længere Beretning fra Bestyreren af Slagelse Realskole fremsætter han følgende almindelige Udtalelse: „For saa vidt der skulde blive Tale om i Righed med Nedlæggelsen af Latin skolernes lavere Klasser ogsaa at nedlægge nogle af Realskolernes lavere Klasser, vilde jeg anse Oprettelsen af private Forberedelsesskoler, der skulde træde i Stedet for eventuelt nedlagte lavere Realskoleklasser, for langt mindre formaalstjenlig, end en saadan Ordning af Borger-skole og Realskole indbyrdes, at denne kunde bygges paa hin som Grundlag og Forudsætning.“

Idet man erkjender, at Ministeren har gjort Skridt til at indkomme Udvalgets Opfordring ifjor, for saa vidt han beredvillig har indhentet de foranvænte Oplysninger, kan Udvalgets Flertal under Nr. 89 dog ikke med Ministeren være enigt i det Resultat, hvortil han er kommen, naar han i Skrivelse af 30te Januar 1874 udtaler, at han „efter de modtagne Erklæringer ikke har fundet Anledning til at foretage Videre i Sagen.“

Efter det Fremførte ere Fripladserne nemlig meget sparsomt uddelte og der spores intet Tegning til, at den øvrige Undervisning i disse Byer er blevet løftet som en indirekte Følge af Statstilskudet — i begge Henseender Hjørring alene undtagen —; men navnlig disse tvende Diemed, hvorved den Uformuende baade direkte og indirekte faar større Nytte af Understøttelsen, bør man efter Udvalgets For- mening fremdeles have for Die, og det forventes, at Ministeren, hvor Leilighed gives, vil søe sin Indflydelse i denne Retning.